

СТАНОВИЩЕ

Относно научната дейност на кандидата доц. д-р Божидар Антонов Иванов за заемане на академичната длъжност „Професор“ по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (земеделие).

Член на научното жури: доц. д-р Ангел Станков Саров - Институт по аграрна икономика, Селскостопанска академия, София, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (земеделие), назначен със Заповед № РД 05-37 от 13.02.2024 г. на Председателя на ССА по обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ /ДВ, бр. 103 от 12.12.2023 г./ в професионално направление ш. 3.8 „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (земеделие)“.

I. Информация за кандидата

Единствен кандидат по обявения конкурс е доц. д-р Божидар Антонов Иванов. Той е бакалавър по „Аграрна икономика“ (1998 г.) и „Аграрен бизнес“ (2000 г.) завършени в УНСС. Докторската степен (PhD) е защитена през 2004 г. в Департамент по Аграрна икономика и Икономика на природните ресурси в Университета „Кюшу“ във Фукуока, Япония. Кандидатът работи в Институт по аграрна икономика (ИАИ) от 2005 г., като последователно за периода 2005-2011 г. заема длъжността научен сътрудник II степен (2005 – 2008) и научен сътрудник I степен (2009 – 2011). От 2012 г. до момента заема академичната длъжност „доцент“ в ИАИ. От 2018 г. е директор на Институт по аграрна икономика, ССА.

Провел е специализации по програма „Норман Борлог“, Университета Мисури – Колумбия и Икономически изследователски център – Вашингтон към Департамента по земеделие на САЩ, в Полската Академия на науките, както и във Вайтц Център, Аграрен Департамент на Еврейския Университет, Реховот, Израел и Лятно училище на Централно Европейския Институт, Будапеща, Унгария.

Кандидатът членува в Съюза на аграрикономистите в България, Европейската асоциация на аграрите икономисти (ЕААЕ), Международна асоциация на аграрикономистите (IAAE) и Асоциацията по аграрна и приложна икономика (ААЕА).

II. Съответствие с националните минимални и допълнителни наукометрични изисквания

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. д-р Божидар Иванов участва с **55** броя научна продукция и представя справка с доказателствен материал за **1250,84 точки**, които преизпълняват националните наукометрични

минимални (550 т.) и допълнителни изисквания от ССА. Кандидатът изпълнява и допълнителните изисквания на ССА, според който трябва да е първи, втори или кореспондиращ автор в 50% от всички публикации, с които кандидатства в конкурса (според предоставената документация в 99,8%).

Показател А (минимални изисквания от 50 т.) – успешно е защитен дисертационен труд (50 т.)

Показател В (минимални изисквания от 100 т.) Хабилизационен труд - монография озаглавена "Развитие, конкурентоспособност и приоритети на българското земеделие" издадена през 2021 г. – 100 т.

В допълнение към минималните национални изисквания, в съответствие с допълнителни изисквания от ССА кандидатът представя пет бр. научни трудове, публикувани в реферирани и индексирани списания, с импакт фактор или с импакт ранг, от световноизвестните бази данни Web of Science и Scopus, непредставени в предходни конкурси.

Показател Г (минимални изисквания от 200 т.)

- Кандидатът представя 11 броя статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (186 т.).
- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 28 броя, които формират 95,84 т.
- Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информацияликувана глава от колективна монография – 2 броя (26,25 т.).
- Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 1 бр. (3,75 т.)
- Публикувана глава от колективна монография – 8 бр.

Сумарният брой точки е 311, 84 т. при минимални изисквания – 200 т.

Показател Д (минимални изисквания от 100 т.)

- Кандидатът представя 15 броя цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, които формират 225 т.
- Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране – 25 бр. - (145 т.).

Сумарният брой точки по този показател е 370 т. при минимално изискуеми 100 т.

Показател Е (минимални изисквания от 100 т.)

Кандидатът е ръководител на четирима докторанти (от тях единият е успешно защитил).

- Участвал е в 8 броя национални научни проекти с възложител ССА - (120 т.).
- Участвал е в 4 броя международни проекти - (80 т.).

Кандидатът успешно е ръководил 5 бр. национални научни проекти (150 т.) и 3 бр. международни научни проекти (120 т.).

Сумарният брой точки по този показател е 470 т. при минимално изискуеми 100 т.

Общата сума от показателите (А+В+Г+Д+Е), които кандидатът представя по конкурса за „професор“ са 1251,84 т.

III. Формулиране и извеждане на научни новости, теоретични познания и методическа подготвеност

Научно-изследователската работа на кандидата основно е насочена в областите на: конкурентоспособността на земеделието, анализ на стоковите пазари, изследване въздействието на аграрната политика и устойчивостта на земеделието и селските райони. Оригиналноста и новостта в научната дейност на кандидата се свежда до апробиране и внедряване, модифициране и преобразуване на признати и практикувани научни методи и подходи, като иконометрично моделиране, статистически методи, факторни анализи, ясно открояващи се в научната му продукция при изчисляване и измерване на индексите на конкурентоспособност, детерминация, конвергенция, еластичност, асиметрия, неравномерно разпределение, оценка на сценарии и вероятност за тяхното настъпване.

Доц. д-р Божидар Иванов е в основата на изграждането и на утвърждаване на Център за икономически изследвания в селското стопанство - САРА към ИАИ. В тази връзка адаптирането, модифицирането и внедряването на пазарни равновесни модели е неоспорим негов авторов принос и високо постижение в съвременната аграрна наука. Приложеният подход дава възможност за количествено определяне на резултатите и ефектите на вътрешната и външна среда, който служи за основа за прогнозиране на бъдещото развитие на селското стопанство.

IV. Научни и научно-приложни приноси и оригиналност

Въз основа на получените резултати доц. д-р Божидар Иванов в конкурса за „професор“ формулира оригинални и научно-приложни приноси, като най-значими са следните:

- Адаптиране, надграждане и внедряване на способите за анализ по ключови понятия в аграрната икономика, като: индекс на конкурентоспособност, детерминация, конвергенция, еластичност, асиметрия, неравномерно разпределение.
- Авторски разработки за метода за изчисляване на индекса на конкурентоспособност, и най-вече в начина на синтезиране на основните компонентни на конкурентоспособността. Измерването за конкурентоспособността е чрез обобщен индекс на конкурентоспособност, което включва два отделни компонента – производствен и стойностен, които също имат количествено измерване и по този начин притежават дискретна резултативна величина.
- Разработен и адаптиран е дисперсионен-корелационен метод, който е надежден и комплексен инструмент за анализ на въздействието и връзките. В прилагания метод детерминацията се разглежда като корелационна зависимост, при която се разглеждат вътрешните и външни дисперсии, където вместо разликите между отделните индивидуални стойности на зависимите и независимите променливи се използват техните отношения.
- Предложен и демонстриран е методът на конвергенцията, който дава възможност да се открие сближаването между сравнявани субекти, които се предполага или се търси постигане на сходни позиции и положение.
- Предложена е и модификация и различен подход за изчисляване на еластичността.
- Адаптиран е подход за изчисляване на неравномерното разпределение и на концентрация на неравномерното разпределение в дадена констелация. Коефициентът на неравномерно разпределение едновременно отчита и неравномерната сума и неравномерното разпределение между субектите. Развитият метод е подобрение сред ползваните подобни инструменти и дава възможност да се прилага в областите, където е подходящо да се види разпределението и да се обоснове чрез специализирани методи оценката за наблюдаваната дистрибуция.
- Предложен и апробиран е метод за оценка на сценариите и вероятността за тяхното настъпване подробно изложен в колективната монография „Възможни сценарии за развитие на българското земеделие и селските райони до 2027 година“, което се прави чрез метода на относителна сравнителна оценка (Relative Comparative Assessment). Измерването на вероятността за настъпване на всеки сценарий е направено по метода на Вероятностно измерване с ковариация (PROCOV).

V. Възникващи въпроси и препоръки към кандидата

Работил съм в сътрудничество с доц. д-р Божидар Иванов по редица научноизследователски проекти и приложни задачи, което ми дава основание да оценя високо неговите научни постижения и лидерски умения. Нямам въпроси и препоръки към кандидата.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените документи за участие в конкурса показват, че научно-изследователската и приложна дейност на доц. д-р Божидар Иванов отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА. Доц. д-р Божидар Иванов надвишава минималните наукометрични показатели за „професор“ в ЗРАСРБ и ПРАС в ССА по професионално направление 3.8 Икономика. Кандидатът ръководи и участва в научни проекти и приложни задачи. Той е разпознаваем не само в България, но и в международната научна мрежа, което убедително доказва значимостта на научната му работа. Значителната публикационна работа на доц. д-р Божидар Иванов, неговото старание, организираност и целеустременност, подплатени с видими научни резултати, приноси и постижения дават основание да се отчете готовността му за академично израстване и пример за последователи в аграрната наука.

Това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** научно-изследователската и приложна дейност на кандидата и да призова почитаемото Научното жури да гласува положително, както и да предложи на Научния съвет по Аграрна икономика към ССА да избере доц. д-р Божидар Антонов Иванов на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (земеделие).

Дата:
20.03.2024
София

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:.....
/доц. д-р Ангел Саров/

OPINION

Regarding the scientific activity of the candidate Assoc. Prof. Dr. Bozhidar Antonov Ivanov for occupying the academic position "Professor" in professional direction 3.8 Economics, scientific specialty "Economics and Management" (agriculture).

Member of the scientific jury: Assoc. Prof. Dr. Angel Stankov Sarov - Institute of Agricultural Economics, Agricultural Academy, Sofia, professional direction 3.8 Economics, scientific specialty "Economics and Management" (agriculture), appointed by Order No. RD 05-37 of 13.02.2024 of the Chairman of the SSA for the announced competition for the academic position "professor" / SG No. 103 of 12.12.2023/ in the professional direction sh. 3.8 "Economics", scientific specialty "Economics and management (agriculture)".

I. Information about the applicant

Associate Professor Dr. Bozhidar Antonov Ivanov is the only candidate for the announced competition. He has a bachelor's degree in "Agricultural Economics" (1998) and "Agrarian Business" (2000) completed at UNWE. The doctoral degree (PhD) was defended in the Department of Agrarian Economics and Natural Resource Economics at Kyushu University in Fukuoka, Japan. The candidate has been working at the Institute of Agricultural Economics since 2005, successively for the period 2005-2011 holding the position of research associate II degree (2005 – 2008) and research associate I degree (2009 – 2011). From 2012 to the present, he holds the academic position of "docent" at IAE. Since 2018, he has been the director of the Institute of Agricultural Economics, AA.

He has held specializations at the Norman Borlaug Program, the University of Missouri-Columbia and the Economic Research Center-Washington of the US Department of Agriculture, the Polish Academy of Sciences, as well as the Weitz Center, the Department of Agriculture of the Hebrew University, Rehovot, Israel and Summer School of the Central European Institute, Budapest, Hungary.

The candidate is a member of the Union of Agrarian Economists in Bulgaria, the European Association of Agrarian Economists (EAAE), the International Association of Agrarian Economists (IAAE) and the Association of Agrarian and Applied Economics (AAEA).

II. Compliance with national minimum and additional scientometric requirements

In the competition for the academic position of "Professor", Assoc. Prof. Dr. Bozhidar Ivanov participated with 55 pieces of scientific production and submitted a report with evidentiary material for 1250.84 points, which exceeded the national scientometric minimum (550 points) and additional requirements from Agricultural Academy (AA). The applicant also fulfills the additional requirements of the AA, according to which he must be the first, second or

corresponding author in 50% of all publications with which he applies in the competition (according to the previous documentation in **99.8%**).

Indicator A (minimum requirements of 50 points) – successfully defended dissertation work (**50 points**).

Indicator C (minimum requirements of 100 points) Habilitation thesis - monograph entitled "Development, competitiveness and priorities of Bulgarian agriculture" issued in 2021 - **100 points**.

In addition to the minimum national requirements, in accordance with additional requirements from the AA, the applicant submits five nos. scientific works published in refereed and indexed journals, with an impact factor or with an impact rank, from the world-famous databases Web of Science and Scopus, not represented in previous competitions.

Indicator D (minimum requirements of 200 points)

- The candidate presents 11 articles and reports published in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information (**186 points**).

- Articles and reports published in non-refereed journals with scientific review or published in edited collective volumes - 28 issues, which form **95.84 points**.

- Studies published in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information, a celebrated chapter of a collective monograph - 2 issues (**26.25 points**).

- Studies published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes – 1 issue. (**3.75 pts.**).

- Published chapter of a collective monograph – 8 nos.

The total number of points is **311, 84 points** with minimum requirements – 200 points.

Indicator D (minimum requirements of 100 points)

- The candidate presents 15 citations in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information, which form **225 points**.

- Cited in non-refereed journals with scientific review – 25 nos. - (**145 points**).

The total number of points for this indicator is **370 points** with a minimum required of 100 points.

Indicator E (minimum requirements of 100 points)

The candidate is the supervisor of four doctoral students (one of them successfully defended).

- Participated in 8 national scientific projects with the contracting authority AA - (**120 points**).

- Participated in 4 international projects - (**80 points**).

The candidate has successfully managed 5 nos. national scientific projects (**150 points**) and 3 pcs. international scientific projects (**120 points**).

The total number of points for this indicator is **470 points** with a minimum required of 100 points.

The total sum of the indicators (A+B+G+D+E) that the candidate presents in the competition for "professor" is **1251.84 points**.

III. Formulation and presentation of scientific innovations, theoretical knowledge and methodological preparation

The scientific research work of the candidate is mainly directed in the areas of: the competitiveness of agriculture, analysis of commodity markets, research on the impact of agrarian policy and the sustainability of agriculture and rural areas. Originality and novelty in the candidate's scientific activity is reduced to testing and implementation, modification and conversion of recognized and practiced scientific methods and approaches, such as econometric modeling, statistical methods, factor analyses, clearly standing out in his scientific output when calculating and measuring indices of competitiveness, determination, convergence, elasticity, asymmetry, uneven distribution, assessment of scenarios and probability of their occurrence.

Assoc. Prof. Dr. Bozhidar Ivanov is the basis of the construction and establishment of the Center for Economic Research in Agriculture - CAPA at IAE. In this regard, the adaptation, modification and implementation of market equilibrium models is an indisputable author's contribution and a high achievement in modern agricultural science. The applied approach makes it possible to quantify the results and effects of the internal and external environment, which serves as a basis for forecasting the future development of agriculture.

IV. Scientific and applied scientific contributions and originality

Based on the obtained results, Assoc. Prof. Dr. Bozhidar Ivanov formulated original and scientific-applied contributions in the "Professor" competition, the most significant of which are the following:

- Adaptation, upgrading and implementation of methods for analysis of key concepts in agrarian economy, such as: competitiveness index, determination, convergence, elasticity, asymmetry, uneven distribution.
- Author's developments for the method for calculating the competitiveness index, and especially in the way of synthesizing the main components of competitiveness. The measurement of competitiveness is through a generalized index of competitiveness, which includes two separate components – production and value, which also have a quantitative measurement and thus have a discrete outcome value.
- A dispersion-correlation method was developed and adapted, which is a reliable and complex tool for impact and relationship analysis. In the applied method, the determination is considered as a correlation dependence, where the internal and external variances are considered, where instead of the differences between the individual values of the dependent and independent variables, their relations are used.
- The method of convergence is proposed and demonstrated, which makes it possible to highlight the convergence between compared entities, which are assumed or sought to achieve similar positions and positions.
- A modification and a different approach for calculating elasticity is also proposed.
- An approach for calculating uneven distribution and concentration of uneven distribution in a given constellation has been adapted. The uneven distribution coefficient simultaneously

accounts for both the uneven sum and the uneven distribution between subjects. The developed method is an improvement among the used similar tools and makes it possible to apply it in the areas where it is appropriate to see the distribution and to justify by specialized methods the evaluation of the observed distribution.

- A method for assessing the scenarios and the probability of their occurrence has been proposed and tested, detailed in the collective monograph "Possible scenarios for the development of Bulgarian agriculture and rural areas until 2027", which is done using the method of relative comparative assessment. The measurement of the probability of occurrence of each scenario was done using the method of Probability Measurement with Covariance (PROCOV).

V. Arising questions and recommendations to the candidate

I have worked in collaboration with Associate Professor Dr. Bozhidar Ivanov on a number of research projects and applied tasks, which gives me reason to highly appreciate his scientific achievements and leadership skills. I have no questions or recommendations for the candidate.

VI. CONCLUSION

The submitted documents for participation in the competition show that the scientific research and applied activity of Assoc. Prof. Dr. Bozhidar Ivanov meets the requirements of ZRASRB and the Regulations for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and for holding academic positions in the AA. Assoc. Prof. Dr. Bozhidar Ivanov exceeds the minimum scientometric indicators for "professor" in ZRASRB and PRAS in AA in professional direction 3.8 Economics. The candidate leads and participates in scientific projects and applied tasks. He is recognizable not only in Bulgaria, but also in the international scientific network, which convincingly proves the importance of his scientific work. The significant publication work of Assoc. Prof. Dr. Bozhidar Ivanov, his diligence, organization and purposefulness, supported by visible scientific results, contributions and achievements give reason to consider his readiness for academic growth and an example for followers in agrarian science.

This gives me the reason to **POSITIVELY** evaluate the candidate's scientific research and applied activity and to call on the honorable Scientific Jury to vote positively, as well as to propose to the Scientific Council for Agricultural Economics at the Agricultural Academy to **elect Assoc. Prof. Dr. Bozhidar Antonov Ivanov to an academic position "professor" in professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Economics and management" (agriculture).**

Date:
20.03.2024
Sofia

PREPARED THE OPINION:

/ Assoc. Prof. Dr. Angel Sarov/